

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารกิจการของนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม
**A STUDY NECESSARY NEEDS FOR THE DEVELOPMENT OF BUSINESS
ADMINISTRATION OF PRIVATE SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK BASED ON
THE CONCEPT OF SOCIAL AND EMOTIONAL SKILLS**

พิภพธำนันต์ เทพพิทักษ์¹, รศ.ดร.สุกัญญา แซ่มช้อย²

¹Phiphatanun Theppitak, ²Associate Professor Sukanya Chaemchoy, Ph.D.

¹นิสิตครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²อาจารย์ที่ปรึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารกิจการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครจำนวนทั้งสิ้น 82 โรงเรียน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ครูผู้สอน จำนวน 328 คน โดยเป็นแบบสอบถามความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคมเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน พบว่า ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม โดยภาพรวม คือ (PNI modified 0.18) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI modified 0.21) รองลงมา คือ การดำเนินงานกิจการนักเรียน (PNI modified 0.19) และการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNI modified 0.15) การศึกษาจะเป็นประโยชน์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครต่อไป

คำสำคัญ : การบริหารกิจการนักเรียน, ทักษะอารมณ์, โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน

Abstract

This research has two main objectives. Firstly, it aims to examine the current state and desired conditions of school management in private secondary schools in Bangkok, based on the concepts of social and emotional skills. Secondly, it intends to investigate the necessary requirements for the development of school management practices in these schools, again focusing on the concepts of social and emotional skills. The research involves 82 selected private secondary schools in Bangkok, with a total of 328 participants including school administrators, deputy directors, heads of student affairs, and teachers. A questionnaire survey using a 5-point rating scale was employed to assess the necessary requirements for school management development. The findings reveal that the highest necessary requirement is the evaluation of student operations, followed by student affairs operations. On the other hand, the promotion of democracy in schools is identified as having the lowest necessary requirement. This study will provide valuable insights for school administrators, teachers, and stakeholders involved in the management of private secondary schools in Bangkok in the future.

Keywords: Student affairs Management, Social and emotional skills, private secondary schools

ภูมิหลัง

ประเทศไทยกำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 และมาตรา 23 มีเป้าหมายหลัก เพื่อให้การจัดการศึกษาของประเทศได้มีเป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความพร้อมสมบูรณ์ไปทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ดังคำกล่าวที่ว่า ความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม ถูกส่งต่อผ่านทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงามของไทย [1] สถานศึกษา โรงเรียน นับว่าเป็นหน่วยงานหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาให้ผู้เรียน มีคุณภาพมีทักษะอารมณ์และสังคมเพื่อเป็นกำลังหลักที่สำคัญในนำไปสู่การพัฒนา ความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคมและประเทศชาติ นโยบายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นผู้ที่มีทักษะอารมณ์และสังคม จัดอยู่ในการบริหาร กิจการนักเรียนเป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญต่อนักเรียนตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษาจนออกจากสถานศึกษา ผู้บริหารและคณะครูบุคลากรต้องทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการปกครองผู้เรียน จัดกิจกรรมพัฒนาตามนโยบายของ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และจะต้องส่งเสริมผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ความสามารถของตนเองในการดำรงอยู่ในสังคมไทยด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข [2]

ดังนั้น การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีการเรียนรู้ในด้านสติปัญญาที่ฉลาด ทักษะอารมณ์ สุขภาวะร่างกาย ด้านจิตใจ มีความประพฤติที่ดีมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ และเป็นงานที่ต้องส่งเสริมควบคู่ไปกับด้านวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพสามารถ วัตถุประสงค์จากตัวของผู้เรียนเอง ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้จึงจะสอดคล้องกับนโยบายต่อการเปลี่ยนแปลงการศึกษาที่ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุข [3]

จากการศึกษา พบว่าผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนเอกชนมีทักษะอารมณ์และสังคมจะที่สูงขึ้น จะส่งผลให้เกิดทักษะด้านอื่นตาม มาอย่างเห็นได้ชัดเจน [4] ในทางกลับกันพบว่าผู้เรียนที่ขาด หรือไม่มีทักษะ เหล่านี้มักมีความบกพร่องและมีปัญหาทางด้านของการสื่อสาร การเข้าสังคม การทำกิจกรรมกลุ่ม การเรียนและ การชีวิตอยู่ในสังคม ขาดการยกย่อง ยอมรับ การแสดงออก พฤติกรรม และความต้องการของผู้เรียนจะถูกปฏิเสธ จากเพื่อน มักจะถูกการกลั่นแกล้ง บูลลี่เป็นประจำ [5] จึงทำให้ผู้เรียนจะเป็นจะต้องเอาตัวเองออก มาจากสังคม

ส่งผลทางแง่ลบทำให้ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนเอกชนมีผลทางการศึกษา เกรดเฉลี่ยที่ค่อยๆ ลดลง เมื่อทำการกิจกรรมกลุ่ม และมักจะขอความเห็นใจจากครู เรียกร้องการมีตัวตนในมุมด้านมืด มีปัญหาเก็บกด การติดยาเสพติด การกระทำที่ผิดต่อกฎหมาย การเกิดภาวะโรคซึมเศร้าและมีภาวะความเสี่ยงที่ไม่สามารถดำรงชีวิตให้อยู่ในสังคมต่อไปได้ พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ไม่สมควรที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน [6]

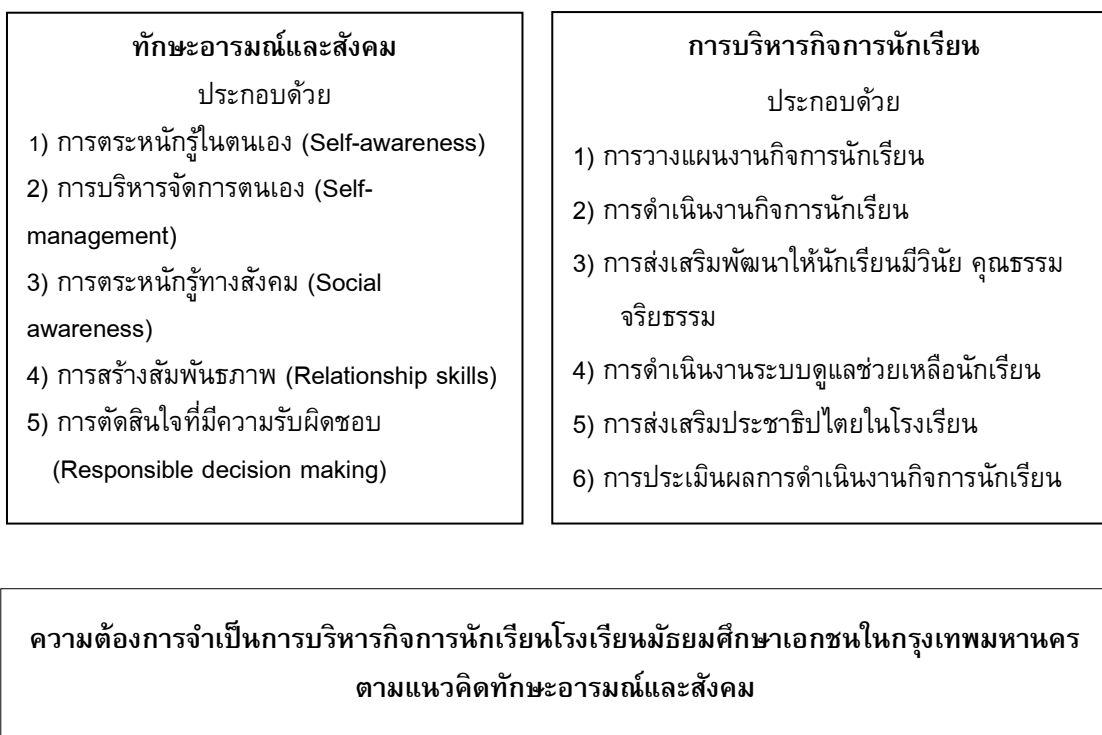
การพัฒนาทักษะอารมณ์และสังคมของผู้เรียน เป็นทักษะที่มีความสำคัญซึ่งจะต้องพัฒนาควบคู่กันไปกับการบริหารกิจการนักเรียนทั้งในกิจกรรมที่ทางสถานศึกษาเป็นผู้จัดขึ้น การพัฒนาทักษะอารมณ์และสังคม คือ การเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนาความสามารถทางอารมณ์และสังคมอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่จะจัดการให้ชีวิตของตัวเองประสบความสำเร็จและมีความสุข [7] กล่าวว่ ทักษะอารมณ์และสังคม คือ ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ การให้ความร่วมมือ การสื่อสาร และการใช้วิธีการรูปแบบต่าง ๆ มาแก้ปัญหา ซึ่งเป็นความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม แบ่งทักษะอารมณ์และสังคมออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้ 1) การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness) 2) การบริหารจัดการตนเอง (Self-management) 3) การตระหนักรู้ทางสังคม (Social awareness) 4) การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship skills) 5) การตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ (Responsible decision making) [8] งานด้านการบริหารกิจการนักเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาพัฒนาและแก้ไขในทุกด้าน เพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครได้รับตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในวัน [9] โดยคณะกรรมการการศึกษาฯ ระบุถึงสภาพของปัญหาสถานศึกษาเอกชน โรงเรียนเอกชนไว้อย่างชัดเจน พบว่าผู้เรียนส่วนมาขาดทักษะการเข้าสังคม และมีพฤติกรรมที่แสดงออกทางด้านลบต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ผลการศึกษายังพบอีกว่าขาดทักษะด้านอารมณ์ [10] การควบคุมตัวเองเมื่อต้องอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลาย ส่งผลให้ผลการเรียน เกรดเฉลี่ย อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน Academic achievement ได้ศึกษาผู้เรียนที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า ผลการเรียนไม่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ได้มาตรฐาน Substandard academic performance ยังพบว่าผู้เรียนที่มีผลการเรียนที่ต่ำนั้นสืบเนื่องมาจากไม่เข้าร่วมกับเพื่อนและไม่สนใจที่จะทำกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับผู้เรียนคนอื่น มักเก็บตัวชอบอยู่คนเดียวไม่มีเพื่อน [11] และไม่ชอบพูดคุยกับใคร พฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อต้องแสดงออกต่อหน้าในสถานที่สาธารณะ (Impaired social and emotional skills) และบางคนมักมีพฤติกรรมที่ต้องได้รับการช่วยเหลือป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ติดยาเสพติด ติดยินเตอร์เน็ต [12]

จากความสำคัญของทักษะอารมณ์และสังคมที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัย สนใจในลักษณะตามความต้องการจำเป็น ของการบริหารกิจการนักเรียนที่จะต้องใช้ทักษะอารมณ์และสังคมในการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน ให้มีการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพยกระดับให้การศึกษาในประเทศไทยสูงยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม
- 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารกิจการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรงานวิจัยนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 82 แห่ง กลุ่มตัวอย่างงานวิจัยนี้ โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครจำนวนทั้งสิ้น 82 โรงเรียน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน 1 คน ครูผู้สอน 2 คน รวมจำนวน 328 คน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเป็นแบบสอบถามความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม จำนวน 1 ชุด คือ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิสถูที่สุดทางการศึกษา ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคมโดยแบ่งเป็น 2 สภาพ ได้แก่ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม 2) สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตของกรอบแนวคิดการวิจัย 3) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและแก้ไข 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ที่ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง โดยขอความอนุเคราะห์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร การศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรง ความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Item – Objective Congruence: IOC) 5) นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Item - Objective Congruence: IOC) 6) ปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือ ด้วยการพิจารณาค่า IOC ที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยพิจารณาข้อที่มีค่า IOC > 0.50 และในส่วนของข้อคำถามที่มีค่า IOC ≤ 0.50 ผู้วิจัยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากการตรวจสอบเชิงโครงสร้างเนื้อหาพบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.00 สรุปผลได้ว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าเท่ากับ 0.96 หมายถึง แบบสอบถามสามารถนำไปใช้ได้จริง มีความน่าเชื่อถือ และ 8) นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติภาคบรรยาย (Descriptive Statistic Analysis) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) การหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย 2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 328 คน จำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) รองผู้บริหารสถานศึกษา หรือ หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน และ 3) ครู ซึ่งจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพภาพ	ผู้บริหาร		รองผู้บริหาร		ครู		รวม	
	สถานศึกษา		สถานศึกษา หรือ					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
1.ชาย	47	56.00	50	56.00	97	52.00	197	60.1
2.หญิง	35	44.00	32	44.00	64	48.00	131	39.9
รวม	82	100	82	100	161	100	328	100
อายุ								
1) 30-35 ปี	33	28.70	36	30.50	49	37.56	120	36.60
2) 36-40 ปี	18	22.80	18	21.70	47	31.22	83	25.30
3) 41-45 ปี	22	26.90	16	19.50	44	21.46	83	25.30
4) 46-50 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
5) 50 ปี ขึ้นไป	9	21.60	12	28.50	21	9.76	42	12.80
รวม	82	100	82	100	161	100	328	100
วุฒิสูงสุดทางการศึกษา								
1)ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	33	47.00	27	26.00	61	40.40	123	37.50
2)ปริญญาโท	22	21.00	25	29.00	39	19.20	86	26.30
3)ปริญญาเอก	27	32.00	30	45.00	61	40.40	119	36.30
รวม	82	100	82	100	161	100	328	100

จากตาราง แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10 เป็นเพศหญิง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 39.90 จำแนกตามอายุผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 30-35 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60 รองลงมา อายุ 36-40 ปี และ 41-50 ปีซึ่งพบว่ามี จำนวน 83 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25.30 และ อายุ 50ปี ขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ สามารถจำแนกตาม ตำแหน่ง ผู้บริหาร สถานศึกษา เป็นเพศชาย 47 คน คิดเป็นร้อยละ 24.20 เป็นเพศหญิง 35 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 รองผู้บริหาร สถานศึกษาหรือ หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน เป็นเพศชาย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 เป็นเพศหญิง 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และ ครู เป็นชาย 97 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นเพศหญิง 64 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00

ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 และ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 ตามลำดับ

สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 328 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 25.45 รองผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 25.10 และครูที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียนจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 49.45 แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารกิจกรรมนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารกิจกรรมนักเรียน ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน ประกอบด้วย การวางแผนงานกิจการนักเรียน การดำเนินงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล		
1.การวางแผนงานกิจการนักเรียน	3.35	0.73	ปานกลาง	4.16	0.84	มาก	0.18	(3)
2. การดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.40	0.89	ปานกลาง	4.21	1.00	มาก	0.19	(2)
3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	3.74	0.90	ปานกลาง	4.42	0.90	มาก	0.16	(5)
4. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.69	1.00	มาก	4.44	0.98	มาก	0.17	(4)
5. การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.67	0.86	มาก	4.30	0.63	มาก	0.15	(6)
6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.50	1.05	มาก	4.41	0.91	มาก	0.21	(1)
รวม	3.56	0.90	มาก	4.32	0.88	มาก	0.18	

จากตาราง แสดงสภาพภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.90) ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด คือ การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.90) รองลงมา คือ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอยู่ในระดับมาก และ การวางแผนงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.73)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.88) ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดคือ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.17) รองลงมา คือ การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.17) และการวางแผนงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.84)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน พบว่า ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม โดยภาพรวม คือ ($PNI_{\text{modified}} 0.18$) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} 0.21$) รองลงมาคือ การดำเนินงานกิจการนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} 0.19$) และการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} 0.15$)

อภิปรายผล

การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน พบว่าสภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการแข่งขันสูงเพื่อพัฒนาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่ทางต้นสังกัดเป็นผู้กำหนด ทั้งด้านของการตลาดและการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจ

ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดคือ การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคใหม่ที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาท การเข้าสังคม ทำให้การพบเจอกันน้อยลง มีความมุ่งมั่นพยายามเพื่อให้ได้มาซึ่งความมีระเบียบวินัยในตนเองและมีคุณธรรม จริยธรรม โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ [2] ที่กล่าวถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียน ผู้ประพฤติดี

การวางแผนงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครขาดกระบวนการวางแผนที่เหมาะสมแต่ละบริบทของสถานศึกษา ไม่มีการวิเคราะห์ถึงความต้องการจำเป็นในการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ [13] ที่กล่าวถึง การระดมความคิดเห็น การวิเคราะห์แผนงาน การจัดทำฐานข้อมูลวางแผนความพร้อมของบุคลากรต่างๆ และจัดทำคู่มือนักเรียนเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดคือ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ การบริหารกิจการนักเรียนเป็นการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องมอบนโยบาย กำกับติดตาม การทำงานของครู และประเมินผลด้วยวิธีการที่ถูกต้องชัดเจนเป็นรูปธรรมอย่างเที่ยงตรง เพื่อให้ผู้ใช้แผนมีความรู้ความเข้าใจเพื่อจะนำแผนปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้

การวางแผนงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เนื่องจากกระบวนการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครนั้นขาดการจัดสรรกิจกรรมที่เชื่อมโยงต่อทักษะอารมณ์และสังคม สะท้อนให้เห็นว่าความต้องการของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ [13] ที่กล่าวถึง การระดมความคิดเห็น การวิเคราะห์แผนงาน การจัดทำฐานข้อมูล วางแผนความพร้อมของบุคลากรต่าง ๆ และจัดทำคู่มือนักเรียนเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน พบว่าการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด เนื่องจากการมอบหมายการทำงานให้ได้ผลที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จะต้องระบบถึงความคาดหวัง ผลสัมฤทธิ์การเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะอารมณ์และสังคมสะท้อนให้เห็นว่า การประเมินผลควรมีระเบียบวิธี ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ ให้ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ [14] ที่กล่าวถึง การประเมินผลงานกิจการนักเรียน ทั้งในระดับหน่วยงานย่อยภายในสถานศึกษาและการประเมินผลในรูปแบบของ คณะกรรมการ การวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียน และการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน

การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด เป็นความต้องการที่มีความจำเป็นน้อยที่สุด เนื่องจาก นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ขาดพื้นที่ที่แสดงออกถึงความเป็นประชาธิปไตย และยังถูกจำกัดด้วยกฎระเบียบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ [15] ที่กล่าวถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดทำคู่มือและเอกสาร เผยแพร่หลักการของประชาธิปไตยโรงเรียน และมีการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีบรรยากาศของประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน ส่งเสริม ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการทำกิจกรรมของคณะกรรมการนักเรียนให้อยู่ในขอบข่าย ที่เหมาะสมและไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมและเข้าร่วม กิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความเป็นไทย เพื่อแสดงออกในด้าน ประชาธิปไตย มีการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะการบริหารงานโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคมโดยมี การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด สะท้อนถึงความต้องการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครที่ต้องเร่งพัฒนาเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การดำเนินงานกิจการนักเรียน และ การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

2) ผู้บริหารควรนำความต้องการจำเป็นการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครแนวคิดทักษะทักษะอารมณ์และสังคมไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนที่ต้องการความโดดเด่นที่แตกต่างกันออกไป ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้เกิดแนวทางพัฒนาความต้องการจำเป็นการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะอารมณ์และสังคม โดยมีความครอบคลุมขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนประกอบด้วย การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนการดำเนินงานกิจการนักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบ ความต้องการจำเป็นการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะอารมณ์และสังคม ที่สำคัญ คือ การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน การดำเนินงานกิจการนักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีความพร้อมทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ผลการวิจัยพบว่า ต้องส่งเสริมและพัฒนาต่อ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะถึงการวิจัยในครั้งหน้าเพื่อเป็น กลยุทธ์ในการพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อส่งเสริมด้านการจัดการตนเองของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- [1] อำนวย ทองโปร่ง. (2560). การพัฒนาคนในระบบการจัดการศึกษาไทย. *Ph. D. in Social Sciences Journal*, 7(2), 1-16.
- [2] สุบัญญัติ บักสังคะณีย์. (2565). แนวทางพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนประจำตามแนวคิดทักษะทางพฤติกรรม. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- [3] สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *รายละเอียดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี*. สืบค้นจาก <http://nscr.nesdc.go.th/ns/>.
- [4] Pereira-Lima, K., & Loureiro, S. R. (2015). Burnout, anxiety, depression, and social skills in medical residents. *Psychology, health & medicine*, 20(3), 353-362.
- [5] Runjić, T., Bilić Prcić, A., & Alimović, S. (2015). The relationship between social skills and behavioral problems in children with visual impairment. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 51(2), 64-76.
- [6] Matson, J. L., Hess, J. A., & Mahan, S. (2013). Moderating effects of challenging behaviors and communication deficits on social skills in children diagnosed with an autism spectrum disorder. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 7(1), 23-28.
- [7] Shirley, D. (2016). *The new imperatives of educational change: Achievement with integrity*. Taylor & Francis.
- [8] Collaborative for Academic, Social and Emotional Learning CASEL. (2020). *CASEL's district resource center*. Retrieved from <https://drc.casel.org/>.
- [9] สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2565). *Home*. สืบค้นจาก <https://www.senate.go.th>
- [10] Nix, R. L., Bierman, K. L., Domitrovich, C. E., & Gill, S. (2013). Promoting children's social-emotional skills in preschool can enhance academic and behavioral functioning in kindergarten: Findings from Head Start REDI. *Early Education & Development*, 24(7), 1000-1019.

- [11] Hanapi, Z., & Nordin, M. S. (2014). Unemployment among Malaysia graduates: Graduates' attributes, lecturers' competency, and quality of education. *Procedia-social and behavioral sciences*, 112, 1056-1063.
- [12] Chou, S. W., & Hsu, C. S. (2016). Understanding online repurchase intention: social exchange theory and shopping habit. *Information Systems and e-Business Management*, 14, 19-45.
- [13] ทองแดง แสงบุญ, และ สุรางคณา มัธยานนท์. (2564). การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัด
- [14] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). Home. สืบค้นจาก <https://www.obec.go.th/>
- [15] ชัยเดช ศิริไพศาล. (2563). *การบริหารกิจการนักเรียนที่มีคุณภาพ*. (รายงาน).